

Gemeenteraad Dinkelland
Gemeenteraad Tubbergen

Denekamp, 5 februari 2025

Geachte gemeenteraad,

Op 28 november 2024 hebben de portefeuillehoudende wethouders mij medegedeeld dat de raden van Dinkelland en Tubbergen de opdracht aan SPN geven om de werkzaamheden uit te voeren binnen het budget ter hoogte van de werkelijke Rijksbijdrage Wsw. Er wordt geen gemeentelijke bijdrage meer verstrekt.

Graag wil ik middels dit schrijven reageren op deze opdracht.

SPN begrijpt dat de gemeenten moeten bezuinigen en zal daar zoveel als mogelijk haar steentje aan bijdragen. Sterker nog, vanaf het begin was het de insteek van SPN (en daarvoor SPD) om tegen minimale kosten en met maximale opbrengsten de taken uit te voeren. De resultaten van 2017 t/m 2024 laten dan ook een continue stijgende lijn zien, met zelfs een overschot in de laatste 3 jaren.

Onze jarenlange inzet op het maximaliseren van het resultaat maakt dat het plafond inmiddels wel bereikt is. Daarnaast wil ik de raden attenderen op een aantal consequenties van deze opdracht aan SPN.

- SPN moet voortaan de werkzaamheden uitvoeren binnen het budget ter hoogte van de Rijksbijdrage Wsw, terwijl SPN ook delen van de Participatiewet (Pw) uitvoert. Daarvoor ontvangen we wel loonkostensubsidie en trajectgelden, maar dat volstaat niet om de overheadkosten (naar rato) te dekken. Door krimp van de Wsw en groei van het aandeel Pw gaat de onderlinge verhouding steeds meer 'scheef lopen' en worden de overheadkosten op termijn niet meer gedekt.
- De gemeenten zijn en blijven formeel werkgever van alle inwoners onder de Wsw. Ze hebben, middels een aanwijfsbesluit, de uitvoering in zijn geheel belegd bij SPN, inclusief loonbetaling. SPN moet wel daarvoor alle benodigde (financiële) middelen blijven ontvangen. Gemeenten moeten hoe dan ook garant blijven staan voor tekorten.
- De financiering wordt gebaseerd op het aantal Wsw-ers per gemeente, zoals de overheid die voor de komende jaren prognosticeert. Financiering moet echter plaatsvinden o.b.v. daadwerkelijke realisatie, om te borgen dat SPN de lonen kan betalen. Het kan immers zijn dat de prognose van de overheid lager ligt dan het daadwerkelijk aantal Wsw-ers. SPN moet dan wel de lonen aan deze 'boventallige' Wsw-ers betalen, terwijl daar geen dekking voor is.
- SPN beschikt voor beide gemeenten over een reserve van 100 K. Dat is nu nog het maximale bedrag en dat mag alleen gebruikt worden voor tegenvallers op het personele vlak. Als we deze reserves aanspreken om eventuele toekomstige exploitatietekorten te dekken, is de bodem snel bereikt. Willen we een extra buffer opbouwen, dan moeten we in feite toekomstige overschotten niet terugstorten, maar toevoegen aan de reserve. Daarvoor moet de bovengrens losgelaten worden. Dat heeft dan weer een negatief effect op de gemeentelijke begroting.

- Belangrijkste reden voor de positieve trend in de cijfers zijn de significante verhogingen van de Rijksbijdrage. Er is echter geen enkele garantie dat die tendens zich voortzet. Wordt in komende jaren de Rijksbijdrage niet of nauwelijks verhoogd, dan krijgt SPN de begroting niet meer rond zonder gemeentelijke bijdrage.
- De uitgaven van SPN bestaan voor 94,4% uit salariskosten. Daar komt nog 3,5% aan overige personeelskosten bovenop, waaronder collectief vervoer en Arbo. Dit zijn vaste kosten, waarop niet bezuinigd kan worden.
- De resterende 2,1% aan kosten betreft voor een groot deel de huisvesting, ICT en facilitair. Dit koopt SPN volledig in bij Noaberkracht. Mocht hierop al een bezuiniging mogelijk zijn, dan zal dat een evenredige inkomstenderving voor Noaberkracht inhouden.
- Als bezuinigen aan de kostenkant (vrijwel) onmogelijk is, kan er alleen maar ingezet worden op het genereren van extra eigen opbrengsten uit detacheringen en trajecten, maar daarbij is sprake van een aantal zwaarwegende aandachtspunten:
 - In de beginjaren van SPD hebben we de detacheringstarieven voor Dinkelland al herzien en maximaal naar boven bijgesteld.
 - Voor Tubbergen is SPN gebonden aan prijsgaranties, die aan betreffende inleners zijn gegeven, bij de ontmanteling van SOWECO.
 - De detacheringstarieven zijn in de afgelopen 2 jaar al fors geïndexeerd door de aanzienlijke verhogingen van het WML. Daarin zit richting inleners geen rek meer.
 - Kiezen we toch voor een verhoging van de detacheringstarieven, dan zal dat vooral OPRU Noaberkracht raken, als inlener van ca. 2/3 deel van onze gedetacheerde medewerkers. Onder de streep levert dat de gemeenten dus geen bezuiniging op. Bovendien is het de vraag in hoeverre het gerechtigd is om gemeentelijke bezuinigingen naar inleners door te berekenen.
 - Het aantal trajecten, dat de gemeenten bij SPN onderbrengt, loopt jaarlijks terug. Daardoor nemen ook onze opbrengsten uit deze dienstverlening alleen maar af.

Het raadsbesluit heeft dus de nodige haken en ogen en strookt op onderdelen niet met eerder gemaakte (garantie)afspraken tussen de gemeenten en SPN.

Samenvattend kan ik stellen dat SPN alles zal (blijven) doen om een maximaal resultaat te behalen. SPN kan echter niet garanderen dat de uitvoering van onze taken binnen het gestelde budget blijft. Bij een eventueel tekort zal SPN een beroep moeten blijven doen op een gemeentelijke bijdrage, wat voor de gemeenten kan leiden tot onvoorziene uitgaven. Het risico daarop neemt flink toe als SPN niet meer gefinancierd wordt o.b.v. daadwerkelijke realisatie Wsw.

Met vriendelijke groet,

Wim Potijk
bestuurder-directeur SPN